

# Ochorel nám svet

**Ryba, jedlo žobrákov, ako sa niekedy na bratislavskom trhovisku hovorilo, sa stala lahôdkou. Kuracie zadky, ktoré sa hádzali psovi, sa začali predávať s kúskom chrbta v honosnom balení s hrabákmi a krkami, ako delikatesa. Kvalitnú vodu z vodovodu, sme vymenili za sladké presýtené žbrndy. Rohlíky sa scvrkli o polovicu, kyslé mlieko sa nedá doma vyrobiť, pretože vznikne jedna smradľavá odporne zapáchajúca tekutina, ktorú udržíte v ústach len dovtedy, kým ju rýchlo nevypľujete... a to kdekoľvek!**

Všetko čo bolo kedysi naozaj dobré, čo malo svoju hodnotu - tradíciu, sme vlastne vymenili za šmejdy v drahom obale.

Sú tu aj dobré veci. Len čím ďalej ich je menej a treba ich poriadne hľadať. Hľadať, premýšľať, čítať nečitateľné návody a obsahy, ktoré nemáme šancu vidieť, ak sme si nepribalili lupu.

Ulice sa nám zaplnili Bratislavčanmi z Číny, Thajwanu či Vietnamu. Cez reklamy si nevidíme špičku nosa. Chodníky a prechody sú plné stojacich áut. Exekútor dopisuje adresu a správca domu hádže do schránky vyúčtovanie s tučným nedoplatkom.

Drogy, prepady, násilie, výpalníctvo, vraždy... sa stali bežným sprievodným javom tejto slobodnej doby.

Zbavujeme sa vlastnej identity, pretože súhlasíme so všetkým, čo po nás rôzne inštitúcie, ako banky, mobilní operátori a pod., požadujú.

Môžeme vidieť oči bezdomovca, ktorí sa určite na ulici nenarodil. Môžeme vidieť žobrákov, čo im trčia nohy z kontajnera, aby sa natiahli za prázdnu fľašou, či noblesné hotely pre psov aj s vlastnou www stránkou, lekárom a kaderníkom. A ak sa nám náhodou náš drahý psík stratí, okamžite sa oňho postarajú v útulku aj s lekárskou starostlivosťou. Ak sa však ocitne na ulici človek, nezakopne oňho ani pes. Stávame sa číslom daňového úradu, či sociálnej poisťovne.

Kde sa podeli hodnoty, kde je vlastná podstata človečenstva? Kde je niečo viac, ako len strohé konštatovanie...? Hrôza, čo sa tu udialo za tých dvadsať rokov. Vytratila sa láska, porozumenie, ľudskosť, tolerancia, teplo rúk, úcta k šedinám...

Nepoznáme suseda, nevieme aký plat má vlastná žena či muž. Sledujeme stupidné, nehodnotné až deštruktívne pôsobiace televízne stanice, kde seriály bez konca nahradzujú kultúrne vyžitie určitej skupine nevedomých a možno aj nevidomých ľudí. Ale čo ta druhá polovica? Nemá šancu fungovať dôstojne, bez toho, aby jej boli podsúvané podobné stupidnosti?

Ak je toho málo, môžeme si pozrieť Superstar a tam nás pošlú verejne do riti. Nádhera a vďaka, za ten kultúrny a hodnotný zážitok, ktorý nám za lacný peniaz podsúvajú ako duševným mrzákom niektoré televízie. Nehovoriac, aké celebrity tam má možnosť človek vidieť... Kdeže by mali na nich takí umelci, ako p. Króner, Dibarbora, Huba... atd., čo sa celý život usilovali, aby predviedli ten najlepší herecký - umelecký výkon, aby zanechali v divákovi ozajstný zážitok. Rozdiel je len v tom, že títo herci s umením žili celý svoj život. Žili pre umenie a srdcom umenie tvorili.

K lekárke chodíme s platobnou kartou, alebo s peňaženkou v ruke... bavíme sa ako roboti, keď jeden rozpráva o živote a druhý hľadí do počítača.

Formulky, nacvičené frázy, ktoré nemajú s našim ozajstným ľudským vnútram a presvedčením nič spoločného. Letákmi, ktorými sú upchaté vchody bytoviek, nás lákajú do obchodov. Dobré nás neprosia, aby sme nakúpili práve u nich. Keď sme však zaplatili, „u nich“, nestačíme sa diviť ako musíme kmitať a hádzať svoj nákup do tašky. Hneď je jasné kto je tu pánom a kde ich zdvorilosť skončila.

Môžeme povedať svoj názor. Slobodne, demokraticky sa (občas) vyjadriť. No k čomu to je, keď to nie je nič platné.

Žijeme v neustálom strese a napätí. Nikto z nás si nie je istý zajtrajškom. Je len pár jedincov, ktorým je to jedno, a tí žijú aj tak mimo nás a v anonymite.

Nie som sám, ktorému to všetko už začalo vadiť.

Niekde sa stala chyba, veľká chyba, ktorej náprava bude trvať dlho. Ochorel nám svet a mi v snahe uplatniť sa, sme ochoreli s ním! Socializmus nebol dobrý, ale takáto demokracia, nie je o nič lepšia. Možno až nástup duševných chorôb, depresii, samovrážd, naštartuje proces triedenia, ktorý nás položí na kolená, keď to už prestaneme zvládať. Vidíme len Bratislavu, alebo väčšie mestá, ale čo tí, ktorí žijú na dedinách, samotách? A čo ďalej?

Mám dosť slobody tohto typu, slobody, ktorá so slobodou nemá nič spoločného. Slobody, ktorú si nedokážeme užívať, pretože je viac proti nám ako pre nás. Je tak oklieštená zákonmi a zároveň otvorená nepravosti, zločinu, podvodom, že jej existencia mi pripadá ako aura. Kdesi je, ale nevidím ju. Je mimo mňa.

Nuž a záverom? Nechýba mi už reklama, ktorá ma v tej západnej dedine tak ohúrila. Nechýba mi ani západ o ktorého ideách som toľko sníval. Nechýbajú mi ani kuracie zadky čo som hádzal psovi... chyba mi len jedno: chcem ešte stretnúť človeka - priateľa. Chcem sa ráno prebudiť a celým srdcom sa tešiť novému dňu. Chcem mať okolo seba úprimných ľudí, ako tomu bolo voľakedy. Chcem stretnúť kamaráta, ktorého prvá otázka nebude smerovať k materiálnym veciam, ale bez prípravy ma potľapká po pleci: Ako sa máš? Ako žiješ? Zájdem si sadnúť...? Kamaráta ktorého v polovici debaty nevyruší zvonenie mobilu a bude musieť odísť. „Vieš, tento telefonát bol tak dôležitý, že ak by som to nezobral, mohlo by ma to stáť prácu.“

Nie! Verím že nie! No ovládol nás strach a v tom strachu žijeme svoje každodenné životy. To je fakt a skutočná realita tohto novodobého, pokazeného sveta.

**Štefan Borovský**